

Vojna v Evropi se zaključuje

MILIJON NEMCEV V ITALIJI SE PODALO; ZELANDCI V TRSTU; DRUGE VESTI

Rim, Italija. — Nemške in italijanske fašistične armade v Italiji so v sredo kapitulirale. Nad 1.000.000 mož se je podalo Zaveznikom. Pogoje popolne predaje je sprejel in podpisal za Nemce general Heinrich von Vietinghoff-Schell. Za Zaveznike pa ameriški general Clark in angleški general Alexander.

S to kapitulacijo so se podale vse nemške sile v vsej Italiji, Jugoslaviji, Koroški in v vsej Avstriji.

Radio vest v četrtek je omenjala, da so Trst zasedli Novo Zelandci, čete angleške armade. Dan prej pa se je še omenjalo, da so jugoslovanski partizani v Trstu, kakor tudi okrog Gorice do Tržiča. S tem je vojne v Italiji in Jugoslaviji uradno konec.

London, Anglija. — Admiral Dönitz, ki je nasledil v ponedeljek Hitlerja, zdaj sestavlja vlado, ki naj bi imela nekaj zaupanja pri Zaveznikih. Med tem se vrše nekje tajna pogajanja za popolno brezpogojno predajo, ki zna biti razglašena vsako minuto. Vojne je v Evropi skoro konec in gre le še za formalnosti predaje.

Angleži so v sredo vkorakali v Hamburg, druga kolona pa je dospela do Luebecka, luke v baltiskem morju. Danski polotok je s tem popolnoma odrezan. Hamburg je admiral Dönitz proglasil za odprto mesto, tako tudi mesto Prago na Češkem, da je mesto bolnišnično.

Ameriške čete med tem zasedajo naprej južno Nemčijo. Na Zgornjem Avstrijskem so zasedli mesto Linc, na Tirolskem mesto Inomost. Od italijanske meje so le še 17 milj. Tako Nemci nimajo več prostora, da bi se umikali pred Zavezniki. Pravica jih je končno pritisnila ob steno in v kot, iz katerega ni izhoda.

BERLIN PADEL; RUSI UJELI 70.000 NEMCEV

London, Anglija. — Prestolno mesto Nemčije Berlin, ki je največje mesto na evropskem kontinentu, je včeraj padlo do zadnjega vogala in ulicev ruske roke. V končnih bojih so Rusi ujeli 70.000 Nemcev. Borba v obkoljenem Berlinu je trajala na najsilovitejše načine skozi 12 dni. V četrtek jutro je objavil uradno sam maršal Stalin v Moskvi padec Berlina. Sovjetsko poročilo dostavlja, da so Rusi ujeli Dr. Hansa Fritsche, Goebbelsovega pomočnika, ki je izpovedal, da so firer Hitler, Dr. Goebbels in general Krebs izvršili samomor.

V Moskvi so proslavili zmago nad Berlinom s 24 kratnimi strelji iz 324 topov. Borba za Berlin je bila nadvse krvava. Koliko ljudi je padlo v tej borbi, bo točno težko keđaj znano. Mesto je šteló pred vojno 4.385.000 ljudi. Koliko ljudi je ostalo zdaj v mestu ni znano.

Nemci so v mestu zadnje dni fanatično divjali. Kdor koli je omenil le besedo, da bi se bilo bolje udati, kakor pa brez upa na zmago nadaljevati, je bil takoj ustreljen. Na ta način so Nemci sami pobili v mestu na tisoče lastnih ljudi. Ruse so napadali iz vseh mogočih zased, preoblečeni v razne uniforme, s streh in vseh mogočih skrivališč. A ruska vstrajnost je bila močnejša od nemškega odpora in Berlinu zdaj vladajo junaški Rusi, ki so Nemce podili iz 1560 milj oddaljenega Stalingrada. Nemška moč je zdrobljena.

TIRANA HITLER IN MUSSOLINI STA KONČALA

London, Anglija. — Dva dni za tem, ko je končal v Milanu Benito Mussolini, je prišla v svet tudi vest, da je umrl Adolf Hitler, nazijski diktator najbolj krute in zverinske narave, kar jih še pomni človeška zgodovina. Baje tik pred smrtjo je Hitler imenoval za svojega naslednika admirala Karla Doenitza, poveljnika nemške vojne mornarice. Ta je po njegovi smrti potom radio obvestil javnost tako le:

"Hitler je umrl danes 1. maja, boreč se do zadnjega diha v prostorih kancelarije v Berlinu. Za naslednika je imenoval mene velikega admirala nemške mornarice Karla Doenitza. Ob ljubljam, da bom z vojno nadaljeval proti boljševizmu. Vsak, ki bo tem ciljem nasprotoval, bo odstranjen. Vojna se nadaljuje."

Tako prve vesti. Zanimivo je, kje je ostal Himmler, ki je imel zadnje tedne vso oblast nad Nemčijo. Lahko je, da je tako, lahko je, da ni. Za nazijske kulise ne more še nihče pokukati. Značilno je tole, še zadnje nedeljo so poročali iz Berlina, da Hitler umira in da ne bo živel 48 ur. Kako so vse to vedeli? Potem pa pravi vest, da se je boril do zadnjega diha in da je poveljeval. Umirajoči človek ne more poveljevati.

Inženirji 3. ameriške armade se šbirajo okrog svojega voditelja, hrabrega in srčnega generala "Old Blood 'n' Guts" George Pattona, Ja. in poslušajo, ko jih hvali. Stojé v svoji dipli, nekje v Nemčiji, se jim zahvaljuje za velikansko delo, ko so napravili čes Reno pontonske mostove, kljub strašnemu sovražnikovemu obstreljevanju.

TRUMAN OPOZARJA AMERIKANCE NA ODGOVORNOSTI PO VOJNI

Washington, D. C. — V torek se je predsednik Truman udeležil skupnega kosila z več, kakor 400 kongresnikov in senatorjev. Sestanek je bil prirujen bolj z namenom, da se kongresniki in senatorji približje spoznajo s predsednikom. V svojem nagovoru je predsednik opozarjal na velike odgovornosti, ki čakajo vse nas takoj po vojni. Zato je priporočal, da zmage naj se ne slavi preko mere. Koncentrirati moramo vse svoje sile, kako bomo reševali tisočere probleme doma in drugod po svetu, ki zahtevajo rešitve od nas. To je veliko in težko delo, je poudarjal predsednik. Zato je apeliral na vse vladne uradnike, da ostanejo na svojih mestih in sodelujejo in pomagajo, da se take probleme, ki jih ne bo malo, zadovoljivo reši. Takoj, ko bo zmaga proglašena v Evropi, bo predsednik Truman imel na ameriški narod radio govor.

POGAJANJA MED ŠVEDI IN NEMCI

Stockholm, Švedska. — Nemške vojaške oblasti se pogajajo z švedsko vlado, da bi jim ta dovolila umik njihovih čet iz Norveške preko švedskega ozemlja, nakar bi se Nemci umaknili preko Danske do nemške meje in se tam predali Zaveznikom. Ali bodo Švedi to dovolili ali ne, se še ne zna.

BELA HIŠA BO ZOPET RAZSVETLJENA

Washington, D. C. — Kongresna zbornica je sklenila, da električne luči, ki so prej kot lučni tok osvetljevale ob večerih kupolo vladnega poslopja se zopet nažgo. Med vojno te luči niso delovale radi hranjenja elektrike in radi nevarnosti pred mogočimi napadi.

V Londonu in drugih zaveznikih prestolnicah so na vest reagirali skeptično, da bodo zahtevali za dokaz Hitlerjeve smrti, njegovo mrtvo truplo. Veščaki bi pa še to lahko ponaredili.

KRIZEM SVETA

Milan, Italija. — Trupli od bivšega fašističnega diktatorja Benito Mussolinija in njegove priležnice Clare Petacci so italijanski partizani odpeljali in zakopali v nezaznamovana grobova. Tako je končal srečni diktator, ki ni hotel poslušati nikogar.

Wellheim, Nemčija. — Čete sedme ameriške armade so blizu tega mesta ujele bivšega ogerskega regenta admirala Nicholasa Horthyja, ki je pobegnil pred Rusi v Nemčijo. Tudi to je v Bavariji. Z njim vred sta bila istočasno ujeta tudi dva nazijska generala von Loeb in List.

Washington, D. C. — Vojni oddelek bo začel znižavati naročila za vojna letala. Zdaj se še vedno izdelata do 7000 vojnih letal na mesec, vseh raznih tipov. Ko bo vojna v Evropi končana in to bo vsak čas, bodo proizvodnja znižali za 2000 letal mesečno, pravi vest.

Detroit, Mich. — War Manpower Commission je dovolila trem Fordovim tvornicam znižanje obrata z 48 ur na teden, na samo 40 ur. Znamenje, da vojna ne zahteva več tako visoke proizvodnje. Tudi po drugih tovarnah že znižujejo obrat in nekateri tudi število delavcev.

New York, N. Y. — National Tea Co. objavlja v svojem poročilu, da je njen prodajni promet v prvih treh mesecih tega leta padel za več, kakor 500 tisoč dolarjev. Vzrok je, ker družba ne more dobiti zadovoljive količine mesa za svoje verižne trgovine.

Washington, D. C. — Kongresni odbor za bančne zadeve je odobril večerj nadaljnjo podaljšanje poslovanja vladne ustanove Reconstruction Finance Corporation. Odobril je tudi predlog, ki določa \$595.000.000,00 kot podporo zvinorejcem, ki morajo prodajati klavno živino po od vlade določenih cenah.

STARINSKI REPUBLIKANCI PORAZILI GREENA V ZAKONDAJI

Springfield, Ill. — V illinoiški zakonodaji so zadnje mesece vodili vsestranske kampanje za preuredbo in novo sestavo illinoiške državne konstitucije, ki je v veljavi že 75 let. Konstitucija je res za mnoge slučaje nepraktična, ker novi časi neprestano zahtevajo razne spremembe in izboljšavanja, da je mogoča boljša praktičnost. Governor Green, republikanec iz mladih vrst, je bil za tako spremembo in se je v tem oziru celo pobotal z demokrati v Cook Countyu in Chicagi. Chicaški župan Kelly je z Greenom v tem prav močno sodeloval. Toda pri končnem glasovanju v torek je predlog, da se ta zadeva predloži volilecem države v odobritev propadel za en glas. S tem je predlog poražen in starinski republikanci so pokazali governerju Greenu, da se z njegovo idejo ne strinjajo. Stara dosedanja ustava države bo ostala še naprej v veljavi.

JAPONCI POBIRAJO OTROKE ZA PRISILJENO DELO

Chungking, Kitajska. — V Shansi provinci so Japonci ukazali, da se ima zbrati vse dela zmogne dečke po šolah in iste poslati na dela v premogokope. Proizvodnja premoga, v kitajskih premogokopih, ki jih obratujejo Japonci silno pada, ker kitajski delavci dnevno dezertirajo in pobegavajo. Zdaj mislijo Japonci, da bodo delovno moč nadomestili s šolskimi otroci.

JUGOSLAVIJA IMENOVALA POSLANIKE

Beograd, Jugoslavija. — Jugoslovanska vlada je imenovala tri poslanike. Stanoje Simić, ki zastopa Jugoslavijo na konferenci v San Francisco, je imenovan poslanikom v Washington. General Vladimir Popović je imenovan poslanikom v Moskvi. Dr. Ljuba Leonetič pa bo poslanik v Londonu.

ANGLEŠKA IN JUGOSLOVANSKA ARMADA STRNJENI PRI TRŽIČU

Rim, Italija. — Čete Novozelancev so prodrle 50 milj naprej od reke Piave in so se strnile s Titovimi jugoslovanskimi partizani severozahodno od obleganega Trsta dne 1. maja. Britiški tanki pa so prilomastili ob vznožju Alp tako daleč naprej, da so bili tedaj samo še 105 milj daleč od Berchtesgadena.

Angleške in jugoslovanske čete so se strnile blizu Tržiča (Monfalcone), znanega vsled velikih tamkajšnjih ladjedelnic. Blizu Tržiča je tudi planjava Doberdob, kjer je bilo pokopanih toliko slovenskih fantov v prvi svetovni vojni in o katerem poje narodna pesem "Doberdob, slovenskih fantov grob." Tržič leži ob Jadranu 14 milj zahodno oz. nekoliko severozahodno od Trsta. Pred koncem prve svetovne vojne je to mesto seveda spadalo k Avstriji. Tam so se te dni sestale čete jugoslovanske in angleške armade in tako odrezale na tisoče nemških vojakov, ki se še vedno držijo na posameznih postojankah v Istri.

Glavni stan 15. armade generala Marka W. Clark je izjavil, da Zavezniki kar maha po zmešanih sovražnikih in režejo skozi njihove vrste po celi severni Italiji. Italijanska republikansko fašistična Liguarijska armada, ki ji je poveljeval maršal Rodolfo Graziani, se je podala. Tako so Zavezniki na tej fronti v teku 23 dni te ofenzive zajeli blizu 200.000 ujetnikov.

IZVEDENCI PROUČUJEJO MOŽGANE MUSSOLINIJA

Milan, Italija. — Neki zdravnik je v ponedeljek 30. aprila vzel možgane iz razbite glave Benita Mussolinija in jih izročil kriminologistom v proučevanje, da doženejo če mogoče, kaj je bilo krivo, da je bil Mussolini tak fašistični zločinski diktator, kakor je pač bil. Njegovo golo telo je ležalo na zaganju v preprosti leseni krsti. Njegovo kravato obleko so položili kar navrh telesa. Krsta je bila za znamenovana samo s številko "167". Nobeden napis ni nanznanjal, da leži tukaj diktator, ki je v začetku vodil Italijo k zmagi, če tudi ne slavni, kasneje pa v največjo propast in ponižanje, ter je vladal kot tiran 23 let.

Zraven njega, v krsti številka 166, ležalo truplo njegove priležnice, črnolase 25 letne Clarette Petacci. Na sebi je imela isto obleko, v kateri jo je doletela smrt, ko jo je ustrelil isti oddelek italijanskih partizanov, ki je ustrelil njenega ljubitelja.

V krsti št. 165 pa je bilo truplo glavnega tajnika fašistične stranke Achilla Starace, ki je bil ustreljen na trgu Loreto v nedeljo, ne daleč od kraja, kjer je tam tedaj viselo na trgu za pete obešeno Mussolinijevo truplo. Vprašali so ga, ali naj ga ustrelijo od spredaj ali od zadaj. Rekel je, naj ga ustrelijo v prsa. V istem hipu so ga ustrelili od zadaj, kar pomeni pri Italijanih sramotno smrt, primerno le za največje zločince.

Omenjeni trije in cela vrsta vodilnih fašistov so bili ustreljeni v soboto, ravno ko so hoteli pobegniti čez mejo v Švico. Potem so bila trupla pripeljana na velikem zaprtem truku za prevažanje pohištva v Milan in tam vržena na javni trg. Druhal je potem truplo Mussolinija, njegovo ljubico in še nekatere druge obesila za pete.

Partizani so postavili v Milanu za prefekta Ricarda Lombardi. Po njegovem mnenju je bil Mussolini postavnog ustreljen, potem ko so ga ujeli skupaj z ljubico in njegovimi ministri v neki hišici blizu jezera Lago di Como. Narodni osvobodilni odbor je bil namreč prej proglasil vse fašiste, ki nosijo orožje, za izgnance. Signorina Petacci, zadnja Mussolinijeva ljubica, pa menda ni bila postavnog ustreljena, ker ni dokaz, da bi bila nosila pri sebi orožje. Obraz te nenavadno lepe krasotice, ki je mislila, da bo s pomočjo Mussolinija postala filmska igralka, je tudi v smrti ostal lep.

Saj nihče ne zagovarja Mussolinija. Kar je zaslužil, je dobil. Ali čudne pojme dobimo o "visoki" italijanski kulturi, ko beremo, kaj so počenjali Italijani z mrtvim telesom svojega nekdanjega dučega.

Rev. James Cherne:

BARABCI

Zatrtnikova Reza jim je dala ime, in pri tem je ostalo. Rekla je: "Niso ne temne polti in tudi ne hodijo okoli zagnjeni v rjuhah kot Arabci. Klatijo se po deželi in gledajo koga bi spravili ob svet in ob streho. Poleg tega so ajdovske vere. Le barabe se vedejo tako." Tako jo je pogodila Reza. Ljudje so pritrjevali Rezi. Besarabci so postali Barabci na Gorenjskem.

"Slovenci niso nič drugega kot poslovanjeni Nemci. Nemška kri se prelija po njihovih žilah. Mora se jo takoj rešiti"; tako je trdil Hitler. "Ne boš", je rekel Mussolini. "Slovenci so poslovanjeni Panonci-Rimljani. Morajo se vrniti nazaj v narode matere Italije. Še danes se pozna od Blegaša pa do Ratičevca, kako dobro so gospodarili Akvilejci na Gorenjskem." Ko sta se končno poravnala ta dva, je prišel ukaz, da se mora Gorenjska takoj ponemčiti. Dolenska in Notranjska pa poptalijanci.

Takoj po prihodu Nemcev na Gorenjsko se je začelo reševanje nemške krvi. Šole in glavne urade po deželi so zasedli Nemci iz pokojne Avstrije. Bili so dosti bolj navdušeni za nemško stvar kot pravi Nemci iz Rajha. Poduk v slovenskem jeziku v šolah, cerkvah in državnih uradih je bil ustavljen. Prazna župnišča so bila prenovljena že prvo leto in spremljena z otroške vrtece. Iz Koroškega so prišli učitelji in učiteljice. Odrpli so večerne šole še celo po kmetih. Ko je prišla v deželo zima, je vse delovalo s polno paro. V vsaki vasi od Gorij pa do Srednje vasi je bil po en učitelj in par učiteljic. Večina izmed njih je razumela vsaj toliko slovenskega jezika, pa je skrivala znanje slovenščine kot kača noge. Najbolj vneti za delo so bili mladi učitelji, ker jih je njih gorečnost rešila pred vojaško suktnjo. Poleg plače so imeli pravico segati po tuji lastnini. V Ribnem je učitelj praznil župnišče in pošiljal domov vse, kar je mogel doseči. Še celo žima iz farovških modrocev je vandrala na Koroško. V Bohinjski Bistrici je bil učitelj nagrajen za zvesto službovanje s tem, da ga je vlada postavila za župana. "Avstrija je poskušala zastoj nad šest sto let, da bi napravila iz nas Nemce. Imamo pretrde glave," so rekli ljudje, in: "Naj se otroci uče jezika doma; jim ne bo treba hoditi na Koroško." Seveda, ko so Nemci napeli druge strune, je kmet povsili glavo in molčal.

Kot popreje na Štajerskem, tako se je začelo tudi pri nas z naseljevanjem nemških družin. Hitler je obljubil Rumuncem za skupno fronto proti Rusiji, da bo preselil vse Nemce iz Besarabije v korist Rumuniji. Na tisoče kmetov, ki so se naselili pred več kot dve sto leti po Besarabiji se še vedno trdno držali svojega jezika in šeg, je pustilo svoje domove ob reki Dnjester in se vrnilo nazaj v domovino. Gotovo število teh popotnikov je bilo določeno za Gorenjsko. Prvi so prihajali posamezno in se vsedli na izpraznjene kmetije slovenskih izseljencev v Nemčijo. V kamniškem okraju je prišlo več lepih gruntov v njihove roke. Ko smo obhajali obletnico napovedi vojske, je pripeljal poseben vlak na Bled nad štirideset besarabskih družin. Nastanili so jih v hotelu Triglav. Odtod so hodili na ogled na razne kmetije v radovljiškem okraju.

Da je pet pedi ravnine na Gorenjskem že lep košček sveta, ve še celo prepelica. Besarabci so hoteli več, in poleg tega so bili še zelo izbirčni. Prišli so kot izvoljeni narod, ki naj uči hribovce, kako se mora kmetovati tako, da bosta zado-

voljna kmet in vedno lačna vlada. "Ni taka zemlja in tudi ne tako podnebje kot v Besarabiji," so povedali, in čakali kedaj se jim bo nudila priložnost zapesti lepše dele dežele. Zavedali so se tudi, da niso dobrodošli gostje. Res so prinesli s seboj cele vreče nemških mark. Kaj vse to, če se gorenjska grča ni brigala za tako premoženje. On ni ne kupoval in tudi ni imel ničesar naprodaj. Zamenjaval je pač, kadar je kaj potreboval, in to zamenjavanje se je vršilo le med domačini. Za tujsca ni bilo ne lepega pogleda in tudi ne lepe besede.

Ni vsakdo znal molčati. Mačkova Jerica je bila vedno zgovorna in dostikrat korajzna v besedah. Navadila se je dati besedo za besedo, ko je še kot dekle nosila na mizo v materini gostilni. Bila je poštena in odkritosrčna. Imela je le eno napako; povedala je vsakomur, kar mu gre. Tudi pri nemških oficirjih ni hranila besed. Tem slednjim je bila gostilna zelo všeč, in ravno tako zemljišče zvezano z gostilno. Barabci so prišli na ogled. Jerica z možem in otroci se je morala preseliti na Nemško. Kam so jih poslali, ni nihče vedel. Ker je bilo posestvo še vedno napisano na mater, ni prišlo v barabske roke. Stara Mačkova še vedno gospodari v Spodnjih Gorjah in čaka odkod se bo oglasila Jerica in njena družina.

Pri Zaliharju na Podhomu je bil rojstni dom pokojnega župnika Zalokarja v Bridgeville, Pa. Gospodarila je tam neakinja pokojnega gospoda. Ko ji je umrl prvi mož in ji zapustil kopicico otrok, se je zopet omožila. Treba je bilo gospodarja pri hiši, ker je bilo treba obdelovati grunt in pol. Desna roka mlademu je bil sin iz prvega zakona. Mladi je prodal pod roko par prašičev Nemcem, ki so ga zatožili pri oblastih. "Svercanje" je bilo zločin proti državi, in mladi in njegov posinovljenec sta morala na Nemško. Barabci so prišli takoj na ogled. Zopet jim je spodletelo, ker je bila domačija zapisana na ženo in na njene nedoraste otroke.

Več sreče so imeli v Zasipu. Vas ima lepo lego pod Holmom, kjer stoji na vrhu starodavna cerkva sv. Katarine. Od cerkvice se ti nudi pogled doli do savskega polja. V blejskem kotu ne dobiš boljšega polja kot ravno v Zasipu. Farovške njive so bile vedno smatrane za najboljše. Tega ni vedel nihče boljše kot ravno farani cerkve sv. Janeza Krstnika v Zasipu. Zato so tudi pričakovali, da bo njihov župnik kaj več kot pri kateri drugi župniji. Pravzaprav niso bili zadovoljni z nobenim gospodom. V svojih letih so imeli tam tri župnike: eden je bil preveč kmečki, drugi pregosposki, zadnji se pa sploh ni razumel na kmetovanje. Zadnji župnik, Anton Demšar, je bil pregnan od gosposke. Bil je doma iz Tržiča. "Poparji" so tam doma, in iz "poparja" ne boš napravil dobrega kmeta, magari če ga trikrat prekuhaš in zabeliš po vrhu. Tega se je zavedal najboljše župnik Demšar. Da reši kmetijske zadeve svoje župnije, je dal v najem jeseniškim delavcem vse cerkvene njive in polja. Nad trideset zakonskim parom je bilo na ta način pomagano preživljati svoje družine. Nova vlada je hotela imeti boljše gospodarstvo pri cerkvi. Barabec z ženo in deseterimi otroci se je preselil v župnišče, prevzel v roke kmetijo, pregnal delavce in začel gospodariti po barabsko. Krave mu je preskrbela vlada. Bile so deloma lastnina pregnanega župnika na Bledu, deloma pa kmetna izseljenca iz vasi Kamno pri Bohinjski Bistrici. Iz Lesc so

mu pripeljali konje, katere je pobrala vlada kmetom, ki so bili izseljeni. Za krmo je bil tudi dobro preskrbljen. Kmetije iz blejskega kota so morali izkazati svojo udanost novi vladi s tem, da so redno oddajali krmo postaji na Bledu. "Fajmošter" — tako so imenovali novega gospodarja, ker nihče ni vedel njegovega imena —, je napregel in se peljal na Bled, kadar mu je zmanjkalo krme za živino. Po prkrat na teden je moral meriti pot med Bledom in Zasipom, ker je moral poleg krme prevažati vsakokrat tudi kopico svojih otrok, in čim več drobnjave je bilo na vozu, tem manj krme se je dalo naložiti. Na kmetiji so bili kozolci. Njegovo umno gospodarstvo mu je povedalo, da kozolci niso nobeni okrasni gorenjski scenariji, in da dobro presušen les rad gori. Kozolci so šli v peč prvo zimo. Prišlo je poletje. Pridelki so ležali razstani po njivah in poljih. Dežju je sledila plaha, plohi zopet vročina. Vse je segnilo. Moral je zopet napreči in iti na Bled po krmo. Žita je zmanjkalo, in družina je stradala pozimi. Končno se je naveličala celo vlada takega gospodarstva in mu seveda tudi to razjasnila v pikrih besedah. Predno sem šel v Ameriko, mi je bilo sporočeno, da se je "Fajmošter" v Zasipu ustrelil.

Nič boljše se ni izkazal Barabec pri Klemenu na Poljčici. Nihče ne ve, kam ga je odnesel veter. Brez pozdrava je prišel k hiši takrat, ko je Klemenov sin Janez odšel v hosto. Temu ni kazalo drugače. Dva fanta sta bila pri hiši. Hitleru je primanjkovalo fantov za fronto in za tovarno. Zandarmerija je namignila Janezu in povedala tudi očetu, da mora iti eden izmed fantov v cesarsko službo. Za kožo gre, si je mislil Janez. Kralj je v Londonu, gosposde so v Ljubljani ali pa v zaporu. Naj poreko v Clevelandu kar hočejo, najbolj varno bo v goerah. Od tam lahko branim svoj dom. Če padem, bom pokopan na svoji zemlji. Tako je premišljeval Janez, dokler ga ni vzela noč. Ko se je zopet ogla-

sil zandarmerija in hotela vedeti, kje je Janez, jo je pobrisal še drugi sin v hosto. Klemenova družina je bila izseljena, in Barabec je podedoval kmetijo in živino. Manjkalo je le še enega vola pri hiši. Tega je kmalu preskrbela nova vlada.

Euclid, O. — Dve slovenski družini tukaj sta dobili veselo poročilo, da je prodirajoča ameriška armada osvobodila njuna sinova iz nemškega ujetništva. Osvobodjena slovenska vojaka sta Pvt. Richard Vehovec, sin bivšega councilmana Antona Vehovca, ki stanuje na 19100 Kewanee Ave. in Pfc. Edward F. Intihar, sin Mr. in Mrs. Mathew Intihar, 20971 Goller Ave.

V kuloarjih francoskega parlamenta so se razgovarjali o posameznih francoskih državnikih in njihovih lastnostih. Prišli so tudi na Poincareja in Brianda. "Stari tiger" Clemenceau je svoja protivnika opisal: "Med njima je brezdvoma velika razlika. Poincare zna in ve vse, a ne razume nič; Briand ne zna ničesar, a zna vse."

mu pripeljali konje, katere je pobrala vlada kmetom, ki so bili izseljeni. Za krmo je bil tudi dobro preskrbljen. Kmetije iz blejskega kota so morali izkazati svojo udanost novi vladi s tem, da so redno oddajali krmo postaji na Bledu. "Fajmošter" — tako so imenovali novega gospodarja, ker nihče ni vedel njegovega imena —, je napregel in se peljal na Bled, kadar mu je zmanjkalo krme za živino. Po prkrat na teden je moral meriti pot med Bledom in Zasipom, ker je moral poleg krme prevažati vsakokrat tudi kopico svojih otrok, in čim več drobnjave je bilo na vozu, tem manj krme se je dalo naložiti. Na kmetiji so bili kozolci. Njegovo umno gospodarstvo mu je povedalo, da kozolci niso nobeni okrasni gorenjski scenariji, in da dobro presušen les rad gori. Kozolci so šli v peč prvo zimo. Prišlo je poletje. Pridelki so ležali razstani po njivah in poljih. Dežju je sledila plaha, plohi zopet vročina. Vse je segnilo. Moral je zopet napreči in iti na Bled po krmo. Žita je zmanjkalo, in družina je stradala pozimi. Končno se je naveličala celo vlada takega gospodarstva in mu seveda tudi to razjasnila v pikrih besedah. Predno sem šel v Ameriko, mi je bilo sporočeno, da se je "Fajmošter" v Zasipu ustrelil.

(Dalje prihodnjič)

DOGODKI iz slovenskih naselbin

Resno ranjen
Cicero, Ill. — Mrs. Mary Marković, 1529 60 Ct., Cicero, je dobila obvestilo od vojnega oddelka, da je bil njen sin Pfc. John J. Marković resno ranjen v bojih z Japonci na otoku Okinawa 9. aprila in se nahaja v bolnišnici. Med tem ji je John sam poslal dve pismi in povedal, naj nikar ne skrbi, ker zdaj je že vse dobro. Šrapnelski drobci so ga zadeli v hrbet in levo nogo. Pričakuje, da bo v kratkem že lahko začel malo hoditi. Na Pacifiku je od julija 1944. Bojeval se je v filipinski kampanji že takoj od kraja.

Osvobodjena v Nemčiji
Euclid, O. — Dve slovenski družini tukaj sta dobili veselo poročilo, da je prodirajoča ameriška armada osvobodila njuna sinova iz nemškega ujetništva. Osvobodjena slovenska vojaka sta Pvt. Richard Vehovec, sin bivšega councilmana Antona Vehovca, ki stanuje na 19100 Kewanee Ave. in Pfc. Edward F. Intihar, sin Mr. in Mrs. Mathew Intihar, 20971 Goller Ave.

V kuloarjih francoskega parlamenta so se razgovarjali o posameznih francoskih državnikih in njihovih lastnostih. Prišli so tudi na Poincareja in Brianda. "Stari tiger" Clemenceau je svoja protivnika opisal: "Med njima je brezdvoma velika razlika. Poincare zna in ve vse, a ne razume nič; Briand ne zna ničesar, a zna vse."

ZA PODALJŠANJE PREGOVARSKIH POGODBE

New York, N. Y. — Lastniki premogokopov trdega premoga so v soboto obvestili tajnika za notranje zadeve Harolda Ickesa, da so pripravljene sprejeti enomesečno podaljšanje dosedanje pogodbe z premogarji. Pogodba poteče 30. aprila. Ako bo tudi premogarska unija pristala na podaljšanje, pa še ni znano.

DR. H. M. LANCASTER
Dentist
2159 West Cermak Road
Telefon Canal 3817
(ogel Leavitt St.)
CHICAGO, ILL.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Ave.
Telefon Canal 0523
Uradne ure: Vsak dan od 9:30 do 8:30 zvečer. Ob sredah od 9:30 do 1:00 popoldne; ob sobotah od 9:30 do 7:00 zvečer.

PRODAM
3-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe; centralna kurjava. Nahaja se na Harding Ave. in 22 cesti. Cena je \$9,000;
2-stanovanjsko zidano hišo po 5-6 sob; centralna kurjava; najemnina \$110 na mesec. Nahaja se na 24. cesti in Lawndale Ave. Cena je \$12,700;
3-stanovanjsko zidano hišo; centralna kurjava; najemnina \$140 na mesec. Nahaja se na Millard Ave. Cena je \$9,950;
Za pojasnila se obrnite na
ANTON JORDAN
3741 W. 26th Street, Chicago, Ill. Telefon Lawndale 2000.

Nedeljski pomenki

- J. M. Trunk
TEDENSKI KOLEDAR
6. Nedelja — 5. po Veliki noči
 7. Ponedeljek — Stanislav (Križevo)
 8. Torek — Monika, vd. (Križevo)
 9. Sreda — Gregorij Naz. (Križevo)
 10. Četrtek — Kristusov vnebohod
 11. Petek — Mamert, škof
 12. Sobota — Pankracij, mučenec

PETA NEDELJA PO VELIKI NOČI
"In ko je odpustil množice, je šel sam na goro, da bi molil" (Mat. 14, 23).
Zveličar ni molil zase, pa je le posvetil molitvi precejšen del svojega javnega življenja in molil ognjevitost za nas. On je najbolj vedel, kaj pomeni molitev za duhovno življenje, ker molitev je občevanje z Bogom. Sv. Pashal meni: "Kadar moliš, misli, da si popolnoma sam s svojim Bogom na svetu." Ker si za Boga, ne moreš biti brez Boga, in če ne moliš, si brez Boga, toraj nehaš biti tudi človek.
To je teden "oprošenj", javnih molitev, kakor jih je vpeljala cerkev. Cerkev hoče, da naj bi prosili na poseben način v teh dneh Boga za potrebno usmiljenje. Ta namen ima svoj izraz v cerkveni molitvi in molitvah, ki se berejo te dni. "Dodeli nam vsemogočni Bog," tako molijo cerkev, "da mi, ki zaupamo v naših nadlogah tvojemu usmiljenju, najdemo zaščito v vseh nasprotjih." Kako potrebujemo pomoč in zaščito v teh dneh, ki so polni nadlog, kakršnih svet še ni poznal!

Oprošnje so se začele v 5. stoletju na Francoskem, ko so velike nadloge prihrumele nad škofijo Vienne. Škof, sv. Mamert, se je zatekel k molitvi skozi tri dni v javnih procesijah. Ta način molitve se je razširil kmalu na vso Francijo in v l. 816 je običaj prišel v Rim po ukazu papeža Leona III. in se raztegnil na ves katoliški svet.
Poleg običajnih maš na te tri dni se molijo pri procesiji litanijske svetnikov z navadnimi priprošnjami. Vse ljudstvo naj se pridruži molitvam in prosi javno Boga za odvrnitev nadlog, odlašanje kazni njegove pravice, blagoslov zemlje in sadov, ki se v ti dobi leta prikazujejo in so izpostavljeni nevarnosti uničenja.

Dosti se govori prav v teh dneh o potrebi različnega žrtvovanja, ko se na milijone mladih ljudi bori na poljanah vojnega meteža. Podpreti mora vsak naravne napore tudi z nadnaravnimi sredstvi, in tako sredstvo nepremagljive moči je — molitev.

ZENSKO
Delo pri mizi in v kuhinji
podnevi ali ponoči
delni ali celi čas
Uniforme in hrano dobite brezplačno.
Dobri delovni pogoji — ob WLB potrjena
Lestvica za plače in napredovanje
DANLY
MACHINE SPECIALTIES, INC.
2100 SO. 52nd AVENUE, CICERO, ILLINOIS
Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1925 So. 52nd Avenue
8 A. M. do 6 P. M.

DR. FRANK T. GRILL
ZDRAVNIK in KIRURG
Stanuje in ordinira na:
1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
od 2 do 4 popoldne in od 7 do 9 zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.
Telefon v uradu in v stanovanju CANAL 4955

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD
V CHICAGO
LOUIS J. ZEFRAK
1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611
NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.
Najboljši avtomobili za pogrebe, krate in šonitovanje. — Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — CENE ZMERNE.

OGLASI V "AMER. SLOVENCU"
IMAJO VEDNO USPEH.

WAR LOAN

Prove to them that their sacrifices on the battlefields of Bataan, Iwo Jima, Tarawa, Salerno, Aachen, Bastogne, and all the bloody milestones on the Road to Victory are not in vain.

GET BEHIND THE MIGHTY 7th WAR LOAN

BUY EXTRA BONDS
BUY BIGGER BONDS

This advertisement for the 7th War Loan sponsored by the Public Service Company of Northern Illinois

